
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

**Κοινωνική Πολιτική Τοπικής Αυτοδιοίκησης για Νέους, η
Περίπτωση του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης
(Π.Σ.Θ.)¹**

**Φ. ΜΠΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Φ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ,
Σ. ΤΟΨΙΩΤΗ, Σ. ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ***

Οι σύγχρονες τάσεις στον κοινωνικό χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), όπως εκφράζονται μέσα από την πολιτική δράση και διαμορφώνονται σε θεσμικό επίπεδο, έχουν επιβάλλει μια νέα πραγματικότητα στο χώρο της Νεολαίας.

Συγκεκριμένα, από τη δεκαετία του '70 πολλά κράτη-μέλη της Ε.Ε., λόγω του οξυμένου προβλήματος της ανεργίας, σχεδιάζουν και υλοποιούν προγράμματα για νέους ανέργους ή απειλούμενους από την ανεργία.

Με αφορμή μια σειρά συστάσεων της Ε.Ε. προς τις κυβερνήσεις των χωρών της για τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης της ανεργίας, οι νέοι αποτέλεσαν ομάδα-στόχο, στην άσκηση ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής. Οι συστάσεις έγιναν νόμοι των κρατών-μελών και έκτοτε η μέριμνα για τη Νεολαία διευρύνθηκε και σε τομείς όπως: πολιτισμός, εκπαίδευση.

* Φωτεινή Μπακαλοπούλου, Νηπιαγωγός, Υποψήφια Διδάκτωρ ΑΠΘ, Φεβρωνία Παπαδοπούλου, Κοινωνιολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Σουζάνα Τοψιώτη, Βρεφονηπιαγωγός, Σμαράγδα Χρηστίδου, Ψυχολόγος, Ψυχοπαθολόγος, LOUIS PASTEUR.

1. Η Υφιστάμενη Κατάσταση στο Χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Π.Σ.Θ.

Στην Ελλάδα τα τελευταία μόνο χρόνια παρατηρείται μια ευαισθητοποίηση προς αυτήν την κατεύθυνση. Με δεδομένη τη μετατόπιση της άσκησης κοινωνικής πολιτικής από την κεντρική στην τοπική διοίκηση και την αναζήτηση νέων μορφών συνεργασίας κρατικών, τοπικών και ιδιωτικών φορέων, δημιουργείται ένα ευνοϊκό κλίμα προσέγγισης των κοινωνικών προβλημάτων της Νεολαίας.

Σχετικά με την κατάσταση που επικρατεί στο Π.Σ.Θ. και σύμφωνα με τα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα με θέμα: Κοινωνική πολιτική Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για νέους, Θεσσαλονίκη, 1995, η νεολαία δεν αποτελεί ακόμη ομάδα-στόχο για τις Τοπικές Αρχές. Οι ανάγκες και τα προβλήματά της δε διερευνώνται, ώστε να σχεδιαστούν προγράμματα, που ν' απευθύνονται αποκλειστικά σ' αυτήν. Στις περιπτώσεις που γίνονται κάποιες παρεμβάσεις στο χώρο της, αφορούν κυρίως παιδιά και νέους σχολικής ηλικίας. Αποκλείονται έτσι τα παιδιά που εγκατέλειψαν την υποχρεωτική εκπαίδευση και οι νέοι άνω των 18 ετών.

Όσες ενέργειες έχουν γίνει και εξακολουθούν να γίνονται, πραγματοποιούνται κυρίως, μέσω των Πνευματικών-Πολιτιστικών Κέντρων και των ελάχιστων Κέντρων Νεότητας. Οι δράσεις των Κέντρων αυτών έχουν συνήθως πολιτιστική κατεύθυνση και στοχεύουν στην αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στα Κέντρα αυτά λειτουργούν:

- Βιβλιοθήκες,
- Ομάδες: Θεάτρου, Μουσικής, Χορού, Ζωγραφικής, Φωτογραφίας και, πιο σπάνια, Δημοσιογραφίας Ραδιοφώνου, Επαγγελματικού Προσανατολισμού, Σεξουαλικής αγωγής και ενημέρωσης για το AIDS κ.ά.

Παράλληλα με τη στερεότυπη αυτή δράση, σε κάποιους δήμους εμφανίστηκαν -πρόσφατα, διαφορετικές μορφές κοινωνικής παρέμβασης όπως:

- Κέντρα Νεότητας,
- Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας,
- Κέντρο Πληροφόρησης για νέους (ενημέρωση για θέματα σπουδών, υποτροφιών, επιμόρφωσης, κατάρτισης, ψυχαγωγίας, τουρισμού, αθλητισμού).

Επίσης, μέσα από ένα πλαίσιο συνεργασίας Τοπικών Αρχών και ομάδων νέων (κυρίως 15μελή μαθητικά συμβούλια) προέκυψαν εκδηλώσεις όπως:

- Διάλογος με τη μαθητική νεολαία
- Πολιτιστική εβδομάδα
- Φεστιβάλ παιδείας

που έχουν προοπτική θεσμοθέτησης.

Η χρηματοδότηση όλων αυτών των δραστηριοτήτων από τους Δήμους είναι ανεπαρκής και η χορήγηση των επιδοτήσεων από τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.) ή το Υπουργείο Πολιτισμού δεν είναι τακτική. Μια από τις προσπάθειες αντιμετώπισης των οικονομικών αναγκών, αποτελεί η καταβολή τυπικής χρηματικής συνδρομής από τους χρήστες των Κέντρων αυτών.

Όσο για το ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στις δραστηριότητες αυτές, είναι είτε εθελοντές είτε άτομα που συμμετέχουν με εναλλακτικές μορφές εργασιακής σχέσης (ωρομισθίου ή/ και με σύμβαση έργου).

Συνεπώς, η παροχή υπηρεσιών δεν είναι συστηματική και η ποιότητά τους δεν είναι εξασφαλισμένη.

Συμπερασματικά υπογραμμίζουμε ότι, οι προσπάθειες αυτές δεν εντάσσονται σ' ένα γενικότερο πολιτικό σχεδιασμό από την Τ.Α. του Π.Σ.Θ. και δεν στηρίζονται στη συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες σε θέματα Νεολαίας. Προέρχονται δηλ. από την εμπειρική και άρα ανεπαρκή διερεύνηση των αναγκών της. Κατά συνέπεια οι δράσεις αυτές -εκτός του ότι είναι μονοσήμαντες, με την έννοια της πολιτιστικής κατεύθυνσης- παράγουν εύθραυστες δομές προσέγγισης και υποστήριξης των νέων.

2. Προοπτικές

Η υλοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, κατά την τελευταία πενταετία, αποτέλεσε το έναυσμα αλλαγών στην παρούσα κατάσταση.

Συγκεκριμένα υλοποιήθηκαν προγράμματα μέσω των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών όπως HORIZON (βελτίωση των προοπτικών απασχόλησης ατόμων με ειδικές ανάγκες και άλλων μειονεκτουσών ομάδων), NOW (προώθηση ίσων δυνατοτήτων απασχόλησης για τις γυναίκες ιδίως όσον αφορά τα μέτρα κατάρτισης, πρόσβασης σε θέσεις απασχόλησης του μέλλοντος και σε θέσεις ανωτέρων στελεχών), POVERTY-3 (καταπολέμηση της νέας φτώχειας), προγράμματα ανταλλαγών νέων μέσω του YOUTH FOR EUROPE, Επαγγελματικής Κατάρτισης κ.ά. Οι καταρτίσεις που διενεργήθηκαν περιορίστηκαν σε επαγγελματικούς τομείς όπως: διοίκηση-πληροφορική, τεχνικά επαγγέλματα, λογιστική, χειρισμό ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.ά. Η θεματική τους δηλ. δε συνδέθηκε απαραίτητα με τις ανάγκες της τοπικής αγοράς εργασίας. Επιπλέον, απευθύνονταν σε περιορισμένο αριθμό ατόμων και δε συνοδευόταν από

μέτρα πλαισίωσης. Τα δεδομένα αυτά συνέβαλαν στην αναποτελεσματικότητα ως προς την επαγγελματική αποκατάσταση των Νέων καταρτιζομένων.

Τα προγράμματα αυτά δεν απευθύνονταν αποκλειστικά σε Νέους, αλλά τους αφορούσαν μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονταν κατάρτιση ή μέτρα ενίσχυσης για την ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Μια τάση αλλαγής διαφαίνεται με το 2ο Κ.Π.Σ. (1994-1999) και με την Κοινοτική Πρωτοβουλία ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ (άξονας YOUTHSTART). Συγκεκριμένα το πρόγραμμα YOUTHSTART έχει σαν στόχο την προώθηση ενεργειών και πρότυπων υπηρεσιών για Νέους (16-20 χρ.), ιδιαίτερα γι' αυτούς που έχουν σοβαρές αδυναμίες ένταξης.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι φορείς όπως:

- (Π.Κ.Μ.): Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- (Ν.Α.): Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
- (Κ.Ε.Κ.): Κέντρο Επαγγέλ. Κατάρτισης ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ
- (Ε.Κ.Θ.): Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης
- (Ε.Δ.Ο.Θ.): Ένωση Δημοσιούπαλληλικών Οργανώσεων Θεσ/κης
- (Τ.Ε.Δ.Κ.): Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Θεσσαλονίκης
- (Ο.Α.Ε.Δ.): Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- ΕΟΜΜΕΧ
- (Γ.Γ.Ν.Γ.): Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς

συνεργάστηκαν για πρώτη φορά, στο σχεδιασμό του Προγράμματος ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ θεωρώντας τη Νεολαία ως ομάδα-στόχο. Η πρόταση αυτή υποβλήθηκε μέσα στο 1995 στο πλαίσιο του YOUTHSTART.

Το πρόγραμμα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, αφορά νέους 16-20 χρ. και η υλοποίησή του στη Δυτική Θεσσαλονίκη (πόλη και ύπαιθρο), ξεκινά τον Απρίλιο 1996 και είναι διάρκειας 18 μηνών. Κύριος στόχος του είναι η δημιουργία συστήματος και υποστήριξης των νέων για τη μετάβασή τους στην κοινωνία της εργασίας. Οι ενέργειες που προβλέπονται είναι μεταξύ άλλων:

- Η προκατάρτιση και κατάρτιση στελεχών για τη μελέτη και έρευνα των αναγκών των Νέων.
- Κατάρτιση 30 Νέων της περιοχής και στελεχών του τοπικού εταιρικού σχήματος.
- Κατάρτιση για αυτοαπασχόληση Νέων.
- Δημιουργία Κέντρου υποστήριξης και υποδοχής των Νέων, με πέντε αντένες στις δυτικές συνοικίες και τρεις στην ύπαιθρο.

Παρατηρείται επομένως ότι δημιουργούνται, μέσω κυρίως της υλοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων, οι συνθήκες μετάβασης προς μια νέα αντίληψη προσέγγισης των Νέων. Ωστόσο για να εξελιχθεί η αντίληψη αυτή σε πολιτική στάση, απαραίτητες προϋποθέσεις θεωρούνται:

1. η αξιοποίηση της αποκτηθείσας γνώσης και εμπειρίας των τελευταίων πέντε ετών,
2. η συστηματική, έγκαιρη απορρόφηση και διαχείριση των κοινοτικών πόρων.

3. Συνολική Εκτίμηση-Προτάσεις

Πέρα από τις δράσεις που αναπτύχθηκαν με αφορμή τα ευρωπαϊκά προγράμματα και τις νέες προοπτικές που διαγράφονται, η άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τους Δήμους δυσχεραίνεται όχι μόνο από την έλλειψη οργανωτικής δομής, οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας αλλά και από την απουσία πολιτικής βούλησης.

Ειδικότερα όσον αφορά τη νεολαία δεν υπάρχει ενιαίος πολιτικός σχεδιασμός (κεντρικό-τοπικό επίπεδο). Οι όποιες ενέργειες γίνονται προς αυτήν την κατεύθυνση, όπως για παράδειγμα η πρόταση ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ που προαναφέρθηκε, στηρίζονται σε βορειοδυτικά πρότυπα. Επιπλέον είναι μεμονωμένες, έχουν μικρή εμβέλεια, απευθύνονται σε περιορισμένες ηλικιακές ομάδες, και δεν προκύπτουν από την εμπειριστατωμένη μελέτη και έρευνα των αναγκών των Νέων.

Έτσι η πρόληψη του αποκλεισμού των Νέων από την αγορά εργασίας και κατ' επέκτασιν του ευρύτερου κοινωνικού αποκλεισμού τους δε διαγράφεται στο άμεσο μέλλον.

Ενδεικτικό είναι ότι δε γίνεται ουσιαστική μεταρρύθμιση του Εκπαιδευτικού Συστήματος ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή κοινωνικοποίηση των Νέων.

Με δεδομένο ότι οι νέοι είναι θύματα της οικονομικής κρίσης και της έλλειψης συντονισμού εκπαιδευτικής και κοινωνικής πολιτικής, τα κράτη μέλη της Ε.Ε. ενεργοποιήθηκαν θέτοντας ως άμεση προτεραιότητα την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής.

Στη Γαλλία για παράδειγμα, από το 1982 η Γαλλική κυβέρνηση δημιουργεί ένα πειραματικό σύστημα τοπικού χαρακτήρα που απευθύνεται αρχικά σε νέους άνεργους και στη συνέχεια επεκτείνεται σε τομείς που αφορούν:

- Εκπαίδευση
- Επαγγελματική αποκατάσταση
- Υγεία
- Κατοικία
- Ελεύθερο χρόνο
- Πολιτισμό

Συγκεκριμένα ιδρύονται 53 "Missions Locales" (Τοπικές Αποστολές) που μέσα σε 5 χρόνια φτάνουν τις 110. Η προσπάθεια αυτή θεσμοθετείται

μόλις το 1989 με νόμο σύμφωνα με τον οποίο η "Mission Locale" είναι το εργαλείο, που θα επιτρέψει την υλοποίηση ικανής τοπικής πολιτικής για την εξασφάλιση της ομαλής κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των νέων. Ο θεσμός αυτός επιτρέπει, μέσω και της περιφέρειας, τη χάραξη ρεαλιστικής κοινωνικής πολιτικής σε επίπεδο κεντρικής εξουσίας. Από το 1992 η Γαλλία διαθέτει 213 "Missions Locales" σε 36.000 κοινότητες που απευθύνονται σε νέους από 16 έως 25 χρόνων κυρίως. Η πορεία αυτή δημιούργησε μια δυναμική στην τοπική κοινωνική ώστε να παρέμβει στη διαδικασία ένταξης των νέων.

Στην Ελλάδα οι κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες προκαλούν αντίστοιχα προβλήματα. Συγκεκριμένα:

- Ο θεσμός της οικογένειας αποσταθεροποιείται σταδιακά χάνοντας τη δυνατότητα να προσφέρει καταφύγιο και στήριγμα στους νέους που δυσκολεύονται να ενταχθούν στην κοινωνία.
- Η οικονομική κρίση συνεχίζεται και η ανεργία αυξάνεται.
- Η νεολαία δεν αποτελεί ακόμη ομάδα-στόχο και παραγνωρίζονται ή αγνοούνται τα προβλήματά της.
- Τα ερωτήματα των νέων: i. Δεν ξέρω τι θέλω να κάνω, ii. Ψάχνω για δουλειά, iii. Θέλω να μάθω μια τέχνη, iv. Θα' θελα να ξαναρχίσω τις σπουδές μου, v. Έχω μια ιδέα που θα με βοηθούσε να βρω λύσεις, κ.ά., πιέζουν και καταστούν επείγουσα τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση ομαλής κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης του πληθυσμού αυτού, πριν επέλθει έντονο κοινωνικό αδιέξοδο.

4. Προτάσεις

Ένας τρόπος αντιμετώπισης μιας τέτοιας κατάστασης θα ήταν η δημιουργία ενός συστήματος (βλέπε σχήμα) αποτελούμενου από:

1. Διαδημοτικά Πολυδύναμα Κέντρα Νεολαίας (ΠΟ.ΚΕ.Ν.).
2. Παρατηρητήρια Νεολαίας που θα λειτουργούν στα πλαίσια των παραπάνω Κέντρων.

Κατευθυντήριοι άξονες της λειτουργίας του προτεινόμενου συστήματος είναι:

- α) Να απευθύνεται στους Νέους ηλικίας 15 έως 30 χρόνων.
- β) Να στοχεύει στην πρόληψη και αντιμετώπιση των αναγκών τους.

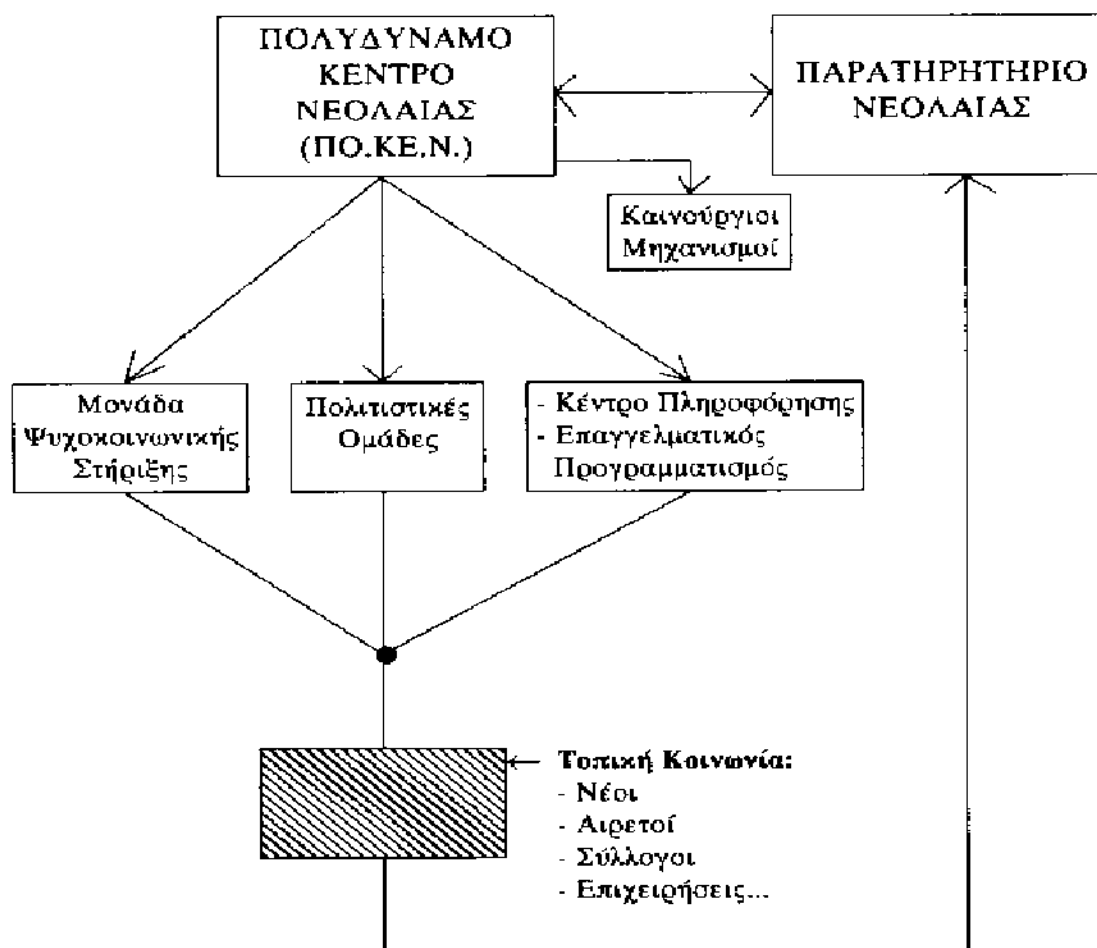
Η οριοθέτηση των ηλικιών είναι συμβατική, τα όρια δεν είναι απόλυτα και επιλέχθηκαν με τα εξής κριτήρια:

- Η επιλογή του κατώτερου ηλικιακού ορίου των 15 χρόνων βασίστηκε στο γεγονός ότι, η υποχρεωτική εκπαίδευση λήγει σ' αυτήν την ηλικία και δεν προβλέπονται δομές τέτοιες, που να

πλαισιώνουν και να στηρίζουν τους νέους που δε συνεχίζουν τις σπουδές τους.

- Ως προς το ανώτερο ηλικιακό όριο των 30 χρόνων που είναι επίσης συμβατικό, ορίστηκε με βάση δύο κυρίως λόγους:
 - i. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Ελλάδα η χειραφέτηση των νέων από την οικογένεια γίνεται σε προχωρημένη ηλικία.
 - ii. και ότι οι πτυχιούχοι ΑΕΙ, ΤΕΙ ενώ τελειώνουν τις σπουδές τους περίπου στην ηλικία των 25 χρόνων, αντιμετωπίζουν δυσκολίες ένταξης στην αγορά εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.

Σχήμα 1: Πολυδύναμο Κέντρο Νεολαίας

Με δεδομένο ότι η Νεολαία σαν αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας που μεταβάλλεται και εξελίσσεται, δεν μπορεί να οριοθετηθεί ηλικιακά με πάγιο τρόπο, η παραπάνω οριοθέτηση υπόκειται σε αναθεώρηση στο πλαίσιο και της λειτουργίας του προτεινόμενου συστήματος. Η μεταβλητότητα των ορίων προσδίδει στο σύστημα ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις μεταβολές των κοινωνικών συνθηκών.

Συνοπτική ανάλυση του σχήματος

Στα πλαίσια των ΠΟ.ΚΕ.Ν. προτείνεται να λειτουργούν:

- Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Στήριξης: ατομική, οικογενειακή συμβουλευτική.
- Κέντρο Πληροφόρησης και Επαγγελματικού Προσανατολισμού: σχεδιασμός καριέρας και κοινωνικής πορείας του κάθε νέου.
- Πολιτιστικές ομάδες: αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου (ταξίδια, διακοπές, ανταλλαγές Νέων, ανθρωπιστικές αποστολές κ.ά.) σε συνεργασία με τα υπάρχοντα Πνευματικά Κέντρα και άλλους φορείς.

Επειδή η προτεινόμενη δομή στηρίζεται σε εμπειρικά δεδομένα και στην πρακτική άλλων χωρών στον τομέα αυτό το σύστημα προβλέπει τη δημιουργία καινούργιων μηχανισμών παρέμβασης ή και την αναθεώρηση των προτεινόμενων με βάση τα στοιχεία που θα προκύπτουν από το ερευνητικό έργο του Παρατηρητηρίου και την αξιολόγηση των δράσεων των ΠΟ.ΚΕ.Ν. Η πρόβλεψη αυτή στοχεύει στην αποφυγή στερεότυπης και αναποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος ως προς τους στόχους του.

Τα “Παρατηρητήρια” έχουν ως κύριους στόχους:

- Τη διερεύνηση στατιστικών και δημογραφικών στοιχείων της ομάδας-στόχου Νεολαία, που μέχρι στιγμής παραμένει άγνωστη και είναι στο περιθώριο των προτεραιοτήτων των κέντρων χάραξης κοινωνικής πολιτικής.
- Τον εντοπισμό επιθυμιών, αναγκών και προβλημάτων των Νέων. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται εκτεταμένη έρευνα πεδίου, (ερωτηματολόγια, συστηματική παρατήρηση συγκεκριμένων ομάδων Νέων κ.ά.).
- Το σχεδιασμό προτάσεων και προγραμμάτων:
 - i. πρόληψης καταστάσεων όπως η ανεργία, η περιθωριοποίηση, η εξάρτηση από ουσίες,
 - ii. στήριξης Νέων που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα καθώς και δυσκολίες στις διαπροσωπικές τους σχέσεις,
 - iii. αξιοποίησης ελεύθερου χρόνου.

- Την αξιολόγηση των προγραμμάτων που υλοποιεί το ΠΟ.ΚΕ.Ν., ώστε να διενεργηθούν διορθωτικές παρεμβάσεις, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Για τη λειτουργία των ΠΟ.ΚΕ.Ν. και των "Παρατηρητηρίων", καθοριστική είναι η στελέχωσή τους από ειδικούς επιστήμονες, όπως ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, παιδαγωγούς. Το εξειδικευμένο αυτό προσωπικό εκτός από το επιστημονικό του έργο (έρευνα-σχεδιασμός-προγραμματισμός) θα έχει και την αρμοδιότητα για την επιμόρφωση και εκπαίδευση στελεχών προερχόμενων από τη Νεολαία. Μ' αυτόν τον τρόπο θα εξασφαλισθεί η παιδείωση και η υλοποίηση των αποφάσεων των Νέων που είναι χρήστες των Κέντρων αυτών.

Η αρμοδιότητα της επιμόρφωσης και εκπαίδευσης στελεχών ώστε να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στα ΠΟ.ΚΕ.Ν. αποτελεί σημαντική καινοτομία της πρότασης, καθώς λαμβάνει υπόψη της τη στάση των Νέων να μην πειθαρχούν σε έτοιμους κανόνες και σε προκαθορισμένες άνωθεν λειτουργίες, ιδιαίτερα αν αυτές προέρχονται από διοικήσεις ξένες προς την ηλικία και τα ενδιαφέροντά τους.

Η εξασφάλιση της χρηματοδότησης του προτεινόμενου συστήματος μπορεί να επιτευχθεί:

- είτε με την κλασσική μορφή των επιδοτήσεων από τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Γ.Γ.Ν.Γ.), του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας,
- είτε με την αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών όπως η αυτο-χρηματοδότηση, οι χορηγίες, τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Το προτεινόμενο σύστημα για να μην είναι εμβόλιμο στις κατεστημένες δομές και τρόπους λειτουργίας των φορέων μιας τοπικής κοινωνίας, προϋποθέτει παρεμβατικές ενέργειες που θα προηγηθούν της υλοποίησης του. Στόχος των ενεργειών αυτών είναι, με μία σειρά από μέτρα παιδείωσης να επιτευχθεί η δημιουργία ενός πεδίου συνάντησης των διαφόρων φορέων που θα εμπλακούν άμεσα στην υλοποίηση των Διαδημοτικών ΠΟ.ΚΕ.Ν. και Παρατηρητηρίου Νεολαίας.

Τα μέτρα αυτά προβλέπουν, τη συμμετοχή κυρίως τοπικών φορέων (νέοι, αιρετοί, οικονομικοί παράγοντες, σύλλογοι κ.ά.) σε κύκλους συναντήσεων ώστε να καθορισθεί με πιο τρόπο ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να ενταχθεί στην τοπική κοινωνία και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της. Ο τρόπος αυτός πρέπει να είναι απόρροια της σύγκλισης των αναγκών, επιθυμιών και απόψεων των εταίρων, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η στήριξη των Διαδημοτικών ΠΟ.ΚΕ.Ν. από τους φορείς που θα τα θεσμοθετήσουν.

Η δημιουργία αυτού του πεδίου συνάντησης των διαφόρων εταίρων αποτελεί ένα νέο σχήμα που θα στηρίζει όχι μόνο τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης αλλά και τη συνολική λειτουργία του συστήματος. Αυτό σημαίνει ότι το έργο των "Παρατηρητηρίων" και των ΠΟ.ΚΕ.Ν. θα καθορίζεται από τη διαρκή αλληλεπίδραση με την τοπική κοινωνία στην οποία απευθύνονται (βλέπε σχήμα). Το γεγονός αυτό θα προσδώσει την αναγκαία ευελιξία και προσαρμοστικότητα του συστήματος στις εξελίξεις των κοινωνικών μεταβλητών.

Ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να συμβάλλει στη χάραξη ενιαίας κοινωνικής πολιτικής για τους Νέους, εφόσον θέτει τις βάσεις δημιουργίας ενός πεδίου συνάντησης και συνεργασίας των Νέων με τις τοπικές, περιφερειακές και κεντρικές αρχές.

Συνοψίζοντας, κύριοι στόχοι της πρότασης που παρουσιάστηκε, είναι τόσο η υπέρβαση του κλασσικού και αναποτελεσματικού τρόπου αντιμετώπισης της Νεολαίας, όσο και η δημιουργία ενός ουσιαστικού θεσμού επικοινωνίας των Νέων με φορείς εξουσίας.

Σημειώσεις

1. - 14 Δήμοι: Δήμος Αγ. Παύλου, Αμπελοκήπων, Ελευθερίου Κορδελιού, Ευόσμου, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Μενεμένης, Νεάπολης, Πανοράματος, Πολίχνης, Πυλαίας, Σταυρούπολης, Συκεών, Τριανδρίας.
- 2 Κοινότητες: Ευκαρπίας, Πευκών.

Βιβλιογραφία

- Γιάννηλερ, Ε., Μπακαλοπούλου, Φ., Παπαδοπούλου, Φ., Παπανώτα, Μ., Τοψιώτη, Σ., Χατζηγάλα, και Θ., Χρηστίδου, Σ. (1995): "Κοινωνική Πολιτική Ο.Τ.Α. για Νέους". Έρευνα πεδίου μη δημοσιευμένη, Θεσσαλονίκη.
- Δουλκέρη, Τ. (1987): "Εργασιακές σχέσεις και νέοι εργαζόμενοι: μια σύντομη ματιά από νομική και κοινωνιολογική σκοπιά". *Αρμενόπουλος*, τχ. 4, σελ. 345-350. Θεσσαλονίκη.
- Δουλκέρη, Τ. (1989): "Οι νέοι και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας". Πρακτικά Ε' Πανελληνίου Συνεδρίου με θέμα: *Ελληνική Νεολαία*, σελ. 108-116. Αθήνα: Παπαζήση
- Erikson, E. (1972): *Adolescence et crise*. La quete de l'identite Flammarion, Paris.
- Μπεμπές, Π., Φώλιας, Κ., και Ζούκας, Α. (1993): "Πρόταση οργάνωσης και λειτουργίας του Πολιτιστικού Κέντρου Σοφάδων", (μη δημοσιευμένη), Σοφάδες.
- Male, P. (1982): *La crise juvenile*. Paris: Payot
- Nothdurft, W. (1989): Missions locales, in SCHOOLWORKS. The German Marshall Fund, Washington D.C.
- Χρηστίδου, Σ. (1987): "La crise d' adolescence et la quete de l' identite". Πτυχιακή εργασία, MAITRISE Ψυχολογίας, Πανέπ. LOUIS PASTEUR, Στρασβούργο.

•Μελέτες (μη δημοσιευμένες)

Π.Κ.Μ., Ν.Α., Κ.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ, Ε.Κ.Θ., Ε.Δ.Ο.Θ., Τ.Ε.Δ.Κ.Θ., Ο.Α.Ε.Δ., ΕΟΜΜΕΧ, Γ.Γ.Ν.Γ. (1995): "Δίκτυο ανάπτυξης ανθρωπίνων πόρων Θεσσαλονίκης: ΑΡΙΑΔΝΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ". Πρόταση που υποβλήθηκε από τους φορείς στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας (NOW II, HORIZON II, YOUTHSTART). Θεσσαλονίκη.

ΚΕ.Δ.ΚΕ.-Ε.Ε.Τ.Α.Α. (1993): "Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Παρούσα κατάσταση και προοπτικές". Μελέτη (μη δημοσιευμένη), Αθήνα.

•Θεσμικά Κείμενα

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Γενική Διεύθυνση των περιφερειακών πολιτικών (1994-1995): *Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) για την ανάπτυξη και τη διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, Στόχος 1*.

Υπουργείο Εσωτερικών (1994): "Νόμος 2218/94: Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια". Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (1994-1995): *Οδηγός των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, Διαρθρωτικά Ταμεία της Κοινότητας*, Έκδοση 1η.